

# ПРАВА КОЈА ИМАТЕ КАО ОШТЕЋЕНА СТРАНА У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

## ВАША ОСНОВНА ПРАВА СУ:

Право да пријавите кривично дјело

Право да будете обавијештени о вашим правима, одлукама и правним лијековима

Право на подношење имовинскоправног захтјева

Право на судјеловање на суђењу и саслушање пред судом у разумном обиму

Право на жалбу против негативних тужилачких одлука и одређених аспеката пресуде



“Ја сам оштећена страна. Шта да радим?”



**ПРИЈАВИТЕ** кривично дјело полицији/тужилаштву **БЕЗ ОДЛАГАЊА.**

**ПОДНЕСИТЕ ПИСАНУ ИЛИ УСМЕНУ ПРИЈАВУ СА ШТО ПРЕЦИЗНИЈИМ ПОДАЦИМА. АКО ПРИЈАВУ ПОДНОСИТЕ УСМЕНО ИЛИ ТЕЛЕФОНОМ, САЧИНИТЕ СЕ ЗАБИЉЕШКА О РАЗГОВОРУ ИЛИ ЗВАНИЧНИ ЗАПИСНИК.**

- ➔ **Обавијестите полицију/тужилаштво** детаљно о повреди која вам је нанијета и губитку или штети проузрокованој кривичним дјелом. Реците им за евентуални губитак прихода, као и за сву штету, бол и патњу коју сте претрпјели. Они су обучени професионалци којима можете вјеровати, који вас поштују и у потпуности имају разумијевања за вашу ситуацију. Неће вас ни на који начин понизити или омаловажити.
- ➔ **Сачувајте све документе (доказе)** у вези са овим питањима, ако постоје, и доставите их тужилаштву, а нарочито у прилог свог имовинскоправног захтјева у кривичном поступку.
- ➔ **Питајте полицију које је тужилаштво задужено за истрагу у вашем случају** и информирајте се о напредовању предмета.
- ➔ **Тражите правну помоћ како бисте заштитили и остварили своја права.** Држављани БиХ под одређеним условима имају право на бесплатну правну помоћ и могу бирати пружаоце помоћи између различитих опција, од државних институција до организација цивилног друштва.

## **i** **Право да будете обавијештени о вашим правима, одлукама и правним лијековима**

↓  
**Право да будете обавијештени о одлуци тужилаштва** да не покрене или да обустави истрагу, укључујући и образложење те одлуке, писменим путем у року од три (3) дана.

↓  
**Право жалбе на такву одлуку у року од осам (8) дана** – жалба се може поднијети тужиоцу Тужилаштва БиХ или Тужилаштву Брчко дистрикта БиХ, у зависности од тога ко је донио одлуку, док се у Федерацији БиХ и Републици Српској жалба може поднијети главном тужиоцу Федералног тужилаштва Федерације БиХ и главном тужиоцу Републичког јавног тужилаштва Републике Српске.

↓  
**да будете обавијештени од стране суда о постизању споразума** о признању кривице између тужиоца и починиоца који је прихваћен од стране суда

↓  
**да будете обавијештени и о одлуци тужиоца о повлачењу оптужнице** и одлуци суда о обустави кривичног поступка

↓  
**да питате полицију које је тужилаштво задужено за истрагу у вашем предмету** и да примате информације о даљем развоју у предмету

## **⚖** **Право на судјеловање на суђењу и саслушање пред судом у разумном обиму**

↓  
да **будете позвани и да присуствујете саслушању** свједока или судског вјештака изван суднице, као и реконструкци догађаја

↓  
да **свједочите током истраге и на главном претресу** у складу са законским одредбама о начину саслушања посебних категорија свједока

↓  
да **присуствујете главном претресу и дате завршну ријеч о околностима имовинскоправног захтјева**

↓  
да **примите примјерак пресуде**

↓  
да **поднесете жалбу на пресуду, али само у односу на одлуку о имовинскоправном захтјеву и трошковима кривичног поступка**



## Право на подношење имовинскоправног захтјева

→ да поднесете **имовинскоправни захтјев**<sup>1</sup> тужоцу током истраге или суду током суђења

→ да **предложите поступак медијације** у вези с имовинскоправним захтјевом

→ да у случају **ослобађања оптуженог кривице, одбијања оптужби или обуставе суђења** поднесете имовинскоправни захтјев у оквиру парничног поступка



## Право да тражите правну помоћ како бисте заштитили и остварили своја права

Држављани БиХ под одређеним условима имају право на бесплатну правну помоћ и могу бирати пружаоце помоћи између различитих опција, од државних институција до организација цивилног друштва. Детаљне информације о остваривању права на бесплатну правну помоћ су доступне у важећим законима о пружању бесплатне правне помоћи у БиХ.

## Контакти пружалаца бесплатне правне помоћи у БиХ

### Федерација Босне и Херцеговине

Кантоналне институције за пружање бесплатне правне помоћи су:

**Кантонални завод за пружање правне помоћи Тузла**  
Џафер Махала 51, 75000 Тузла  
Тел: +387 35 307 864, 307 866  
E-mail: kzppp@tk.kim.ba

**Кантонални завод за правну помоћ Зеница**  
Кочевска чикма 1, 72000 Зеница  
Тел: +387 32 407 792, 201 670  
Факс: +387 32 201 671  
E-mail: zdk.zavod@gmail.com

**Кантонални завод за пружање правне помоћи Широки Бријег**  
Трг Гојка Шушка Зд, 88220 Широки Бријег  
Тел: +387 39 704 804  
Факс: +387 39 703 175

**Кантонални завод за пружање правне помоћи Оџак**  
Титова бб, 76290 Оџак  
Тел: +387 31 763 507  
E-mail: upp.odzak@gmail.com

**Кантонални завод за пружање бесплатне правне помоћи Сарајево**  
Бранилаца Сарајева 21, 71000 Сарајево  
Тел: +387(0)33 275-660  
Факс: +387(0)33 275-661  
E-mail: zbpp@ks.gov.ba  
Директор Велија Нухановић, дипл.иурис  
Тел: +387 33 275-660  
E-mail: velija.nuhanovic@ks.gov.ba  
http://zbpp.ks.gov.ba/

**Кантонални завод за бесплатну правну помоћ Бихаћ**  
502. витешке бригаде 2, 77000 Бихаћ  
Тел: +387 37 224-192, 228-606, 228-605  
E-mail: s.zavod.bi@gmail.com

**Кантонални завод за правну помоћ Горажде**  
Ферида Диздаревића бб, 73 000 Горажде  
Тел: +387 38 221 270  
Факс: +387 38 220 405  
E-mail: murisctp@yahoo.com

### Република Српска

Центар за пружање бесплатне правне помоћи<sup>2</sup>

**Канцеларија у Бањалуци**  
Родића 4, 78000 Бања Лука  
Тел: +387 51 233 570, 233 571  
Факс: +387 51 233 560  
E-mail: info@mpr-centar.org  
www.mpr-centar.org

**Канцеларија у Добоју**  
Улица Светог Саве 24, 74000 Добој  
E-mail: doboj@mpr-centar.org  
Тел: +387 53 200 210

**Канцеларија у Требињу**  
Обала Луке Вукаловића бб, 89000 Требиње  
Тел: +387 59 272 551  
Факс: +387 59 272 550  
E-mail: trebinje@mpr-centar.org

**Канцеларија у Источном Сарајеву**  
Добробосанска 14, 7 1123 Источно Сарајево  
Тел: +387 51 310 450  
E-mail: info@mpr-centar.org

**Канцеларија у Бијељини**  
Професора Бакајлића 35, 76300 Бијељина  
Тел: +387 55 224-250, 224-252  
Факс: +387 55 224-251  
E-mail: bijeljina@mpr-centar.org

### Брчко дистрикт Босне и Херцеговине

**Канцеларија за правну помоћ Брчко дистрикта БиХ**  
Трг правде 10, 76100 Брчко дистрикт БиХ  
Тел: +387 49 219-075  
Факс: +387 49 219-070  
E-mail: kppbd@kppbd.ba  
www.kppbd.ba

### НВО

**Центар за пружање бесплатне правне помоћи женама Зеница**  
Мејданџик 9, 72000 Зеница  
Тел: +387 32 402 049  
cenppz@bih.net.ba  
www.cenppz.org.ba  
**Постоје уреди и у Какњу, Тешњу, Жепчу**

**Фондација Локалне Демократије Брваџилук бб, 71000 Сарајево**  
Тел: +387 33 237 240  
Факс: +387 33 236 899  
E-mail: info@fld.ba barsa@bih.net.ba  
tubsasa@bih.net.ba adl@bih.net.ba  
www.fld.ba

**Ваша права БиХ Канцеларија у Сарајеву**  
Сафета Хаџића бб, 71000 Сарајево  
Тел: +387 33 789 105  
Факс: +387 33 789 106  
www.vasaprava.org

**Канцеларија у Бањалуци**  
Меше Селимовића 17  
Тел: +387 51 232 920  
E-mail: banjaluka@vasaprava.org

**Канцеларија у Босанском Петровцу**  
Босанска 110  
Тел: +387 37 881 248  
E-mail: bpetrovac@vasaprava.org

**Канцеларија у Горажду**  
Сеада Софовића Софе 10  
Тел: +387 38 220 544  
E-mail: gorazde@vasaprava.org

<sup>1</sup>) имовинскоправни захтјев може се односити на, засебно или кумулативно, захтјев за накнаду штете (материјалне и нематеријалне), поврат имовине (покретне и непокретне) и на поништење одређеног правног посла.

<sup>2</sup>) Пужање бесплатне правне помоћи у парничним поступцима у погледу остваривања права на накнаду материјалне и нематеријалне штете проузроковане кривичним дјелима.